

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum attentio requiratur ad orationem? 13

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

Secundò, adiungitur vocalis oratio, quasi ad redditionem debiti: ut scilicet homo Deo seruiat secundum illud totum quod ex Deo habet, id est non solum mente, sed etiam corpore. Quod præcipue competit orationi, secundum quod est satisfactoria. Unde dicitur Osee vlti. Omnem aufer iniquitatem, & accipe bonum, & reddemus vitulos laborum nostrorum.

Tertiò, adiungitur vocalis oratio ex quadam redundantia ab anima in corpus ex vehementi affectione, secundum illud Psalm. 15. Lætatum est cor meum, & exultauit lingua mea.

Ad primum ergo dicendum, quod vocalis oratio non profertur ad hoc quod aliquid ignotum Deo manifestetur, sed ad hoc quod mens orantis, vel aliorum exciretur in Deum.

Ad secundum dicendum, quod verba ad aliud pertinentia distrahunt mentem, & impediunt deuotionem orantis. Sed verba significantia aliquid ad deuotionem pertinens, excitant mentes, præcipue minus deuotas.

*Ho 17. in
opr. imp.
post med.
10. 2.*

*l. 2. c. 6. v
prin. 10. 4*

Ad tertium dicendum, quod sicut Chrysofost. * dicit super Mattheum, hoc proposito Dominus vult in conuentu orare, ut à conuentu videatur. Unde orans nihil nouum facere debet quod aspiciant homines, vel clamando, vel pectus percutiendo, vel manus expandendo. Nec tamen, ut August. dicit in lib. * de Sermone Domini in monte, videri ab hominibus nefas est, sed ideò hoc agere: ut ab hominibus videaris.

ARTIC. XIII.

*Utrum de necessitate orationis sit, quod sit
attenta?*

450
*c. dolent-
es, de ce-
leb. Miss.*

Ad tertiumdecimum sic proceditur. Videtur, quod de necessitate orationis sit, quod sit attendita. Dicitur enim Ioan 4. Spiritus est Deus: & eos qui adorant eum, in spiritu, & veritate oportet adorare. Sed oratio non est in spiritu, si non sit attendita. Ergo de necessitate orationis est, quod sit attendita.

¶ 2 Præ-

¶ 2 Præterea, Oratio est ascensus intellectus in Deum. Sed quando oratio non est attendita, intellectus non ascendit in Deum. Ergo de necessitate orationis est, quod sit attendita.

¶ 3 Præterea, De necessitate orationis est, quod careat omni peccato. Sed non est absque peccato quod aliquis orando evagationem mentis patiatur. Videtur enim deridere Deum: sicut si alicui homini loqueretur, & non attenderet ad ea quæ ipse proferret. Unde Basilius * dicit, quod divinum auxilium est implorandum, non remissè nec mente huc vel illuc evagante: eo quod talis non solum non impetrabit quod petit, sed etiam magis Deum irritabit. Ergo de necessitate orationis videtur quod sit attendita.

SED contra est, quod etiam sancti viri orando quandoque evagationem mentis patiuntur, secundum illud Psal. 79. Cor meum dereliquit me.

RESPONDEO dicendum, quod questio hæc præcipue habet locum in oratione vocali. Circa quæ sciendum est, quod necessarium dicitur aliquid dupliciter. Vno modo, per quod melius pervenitur ad finem: & sic attentio absolute orationi necessaria est. Alio modo aliquid dicitur necessarium, sine quo res non potest consequi suum effectum. Est autem triplex effectus orationis. Primus quidem communis omnibus actibus charitate informatis, quod est mereri. Et ad hunc effectum non ex necessitate requiritur quod attentio adsit orationi per totum: sed vis primæ intentionis, qua aliquis ad orandum accedit, reddit totam orationem meritoriam, sicut in alijs meritorijs actibus accidit*. Secundus autem effectus orationis est ei proprius, quod est impetrare. Et ad hunc etiam effectum sufficit prima intentio, quam Deus principaliter attendit. Si autem prima intentio desit, oratio nec meritoria est, nec impetrativa. Illam enim orationem Deus non audit, cui ille qui orat non intendit, ut Gregor. dicit. Tertius

* In ser. cuius tit. est, Infirmus ad vitam perfectam, & de Orando Deum post me. ill. 2. & in consili. exor. c. 1.

ut sup. dicitur est.

autem effectus orationis est, quem presentialiter efficit, scilicet quædam spiritalis refectio mentis. Et ad hoc de necessitate requiritur in oratione attentio: ut dicitur 1. Corinth. 14. Si orem lingua, mens mea sine fructu est. Sciendum tamen quod triplex est attentio, quæ orationi vocali potest adhiberi: una quidem, qua attenditur ad verba, ne aliquis in eis erret: secunda, qua attenditur ad sensum verborum: tertia, qua attenditur ad finem orationis, scilicet ad Deum, & ad rem pro qua oratur, quæ quidem est maxime necessaria. Et hanc etiam possunt habere idiotæ. Et quandoque in tantum abundat hæc intentio, qua mens fertur in Deum, ut etiam omnium aliorum mens obliuiscatur: sicut dicit Hugo * de sancto

In lib. de modo orandi ca. 2. a med. to. 2.

Victore.

Ad primum ergo dicendum, quod in spiritu & veritate orat qui ex instinctu spiritus ad orandum accedit, etiam si ex aliqua infirmitate mens postmodum euagetur.

Ad secundum dicendum, quod mens humana propter infirmitatem naturæ diu stare in alto non potest. Pondere enim infirmitatis humanæ deprimitur anima ad inferiora. Et ideo contingit, quod quando mens orantis ascendit in Deum per contemplationem, subito euagetur ex quadam infirmitate.

In 3. regula, to. 1

Ad tertium dicendum, quod si quis ex proposito in oratione, mente euagetur, hoc peccatum est, & impedit orationis fructum. Et contra hoc Augustinus * dicit in regula, Psalmis & hymnis cum oratur Deum, hoc versetur in corde quod profertur in ore.

In ser. de orando Deum, a me. illius

Euagatio verò mentis quæ fit præter propositum, orationis fructum non tollit. Vnde Basiliius * dicit, Si verò debilitatus à peccato fixè nequis orare, quantumcumque potest seipsum cohibeas, & Deus ignoscit: eo quod non ex negligentia, sed ex fragilitate non potes, ut oportet, assistere coram eo.